

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Szabó Miklós és Juhász Ádám Ügyvédi Iroda által képviselt ... felperesnek a ... ügyvéd által képviselt ... I. rendű és a ... ügyvéd által képviselt ... II. rendű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2012. május 9. napján meghozott 2.G.40.526/2010/32. számú ítélete ellen a felperes részéről 34. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés és az I. rendű alperes részéről 10.Gf.40.452/2012/3. sorszámon benyújtott csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének a nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben és akként változtatja meg, hogy a II. r. alperesnek járó perköltséget 4.139.882 (négymillió-százharminckilencezer-nyolcszáznyolcvankettő) forintra leszállítja; az ítélet csatlakozó fellebbezéssel támadott indokolását akként módosítja, hogy az I. r. alperesnek járó perköltség tekintetében hozott döntés a 32/2003. (VIII. 22.) IM. r. 2. § (1) bekezdésén alapul; egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a Fővárosi Ítéltábla a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. alperesnek 107.230 (százhétezer-kettőszázharminc) forint +ÁFA, valamint 8.000 (nyolcezer) forint, továbbá a II. r. alperesnek 82.800 (nyolcvankétezer-nyolcszáz) forint +ÁFA másodfokú perköltséget.

Kötelezi a Fővárosi Ítéltábla a II. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.700 (húszezer-hétszáz) forint +ÁFA, valamint 66.240 (hatvanhatezer-kettőszáznegyven) forint másodfokú perköltséget.

A Fővárosi Ítéltábla megállapítja, hogy a felperes 160.073 (százhatvanezer-hetvenhárom) forint illetékbélyegben lerótt jogorvoslati illeték visszatérítését jogosult kérni az illetékes állami adóhatóságtól.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2010. november 26-án beérkezett keresetet terjesztett elő, a per során többször módosított keresetében kérte kötelezni az I. rendű alperest 12.213.300 forint, a II. rendű alperest 449.137 forint, az I. és II. rendű alperest egyetemlegesen 184.266.000 forint és késedelmi kamata megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság 2012. május 9. napján kelt 2.G.40.526/2010/32. számú ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 5.289.211 forint, a II. rendű alperesnek 5.139.882 forint perköltséget; határozata indokolása szerint az alperesi jogi képviselők munkadíjából álló perköltség megfizetésére vonatkozó ítéleti rendelkezését a Pp. 78. § (1) bekezdésére, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a), b), c) pontjaira és 4/A. § (1) bekezdésére alapította.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kizárólag a perköltség körébeni rendelkezés részbeni megváltoztatását, alperesenkénti perköltség fizetési kötelezettsége 1.000.000 forintra történő leszállítását kérte.

A fellebbezésében azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az ügyvédi munkadíj megállapításakor figyelmen kívül hagyta a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdésében foglaltakat, mely szerint a munkadíj megállapítása során annak összege indokolt esetben mérsékelhető, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett tevékenységgel. Az elsőfokú bíróságnak - figyelembe véve a tárgyalások számát, az ügy nehézségét, az alperesek által elkészített beadványok számát, terjedelmét és minőségét - arra kellett volna következtetést levonnia, hogy a kizárólag a pertárgy értékéhez igazodó ügyvédi munkadíj eltúlzottan magas, a leszállítása indokolt. Kitérve az egyes tárgyalások időtartamára kifejtette a felperes, hogy az elsőfokú bíróság hat tárgyalást tartott; az I. rendű alperes 3-4 nem túl terjedelmes - 10 oldal alatti - beadványt, a II. rendű alperes egyetlen alkalommal egy A/4-es oldalon elhelyezett írásbeli beadványt nyújtott be. Tekintettel a tárgyalásokra felkészülés időigényességére, arra, hogy az ügy bonyolultságára az alperesi jogi képviselők sem tettek nyilatkozatot, az ügyvédi munkadíj leszállításának lett volna helye.

Másodlagosan kérte a felperes a perköltségre vonatkozó ítéleti rendelkezés hatályon kívül helyezését.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltségre vonatkozó rendelkezése indokolását érintően az I. rendű alperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő. Arra hivatkozott, hogy a per utolsó tárgyalásán megbízási szerződést és hat teljesítésigazolást csatolt. A megbízási szerződés 3.1. pontjának második bekezdése szerint pernyertessége esetén 100.000.000 forintig 5% + Áfa, afölötti pertárgyérték után 2,5% + Áfa megbízási díjra jogosult; amennyiben az így kiszámított, pernyertesség után járó munkadíj nem éri el a teljesítés szerint kiszámított díjat, úgy a teljesítése szerint a magasabb munkadíjat kell megtéríteni. A hat teljesítésigazolás alapján 2.902.100 forint munkadíjra volt jogosult az I. rendű alperes jogi képviselője, azonban a pernyertesség alapján részére járó munkadíj ennél magasabb, 7.411.983 forint + Áfa, mindösszesen bruttó 9.413.218 forint lett volna. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ítélet indokolása során nem vette figyelembe az I. rendű alperes és a jogi képviselője közötti megbízási szerződést és döntése jogszabályhelyeként a díjmegállapodás hiánya esetére irányadó jogszabályhelyet jelölte meg. Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy a 32/2003.

(VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) és (2) bekezdésén alapulhatott a döntése; utóbbi alapján leszámítva a megbízási szerződés szerinti összeget, mely mérlegelést fellebbezéssel nem kívánt támadni.

Az I. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelmében a csatlakozó fellebbezéssel nem érintett körben az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte, hivatkozva arra, hogy a felperes nem kellően átgondolt és előkészített perlekedése az I. rendű alperes jogi képviselőjének jelentős többletköltséget és munkaterhet okozott. Tételesen kimutatta a teljesített munkaórákat, azok díját és költségét, amelyet a felperes nem tett vitássá; a megbízási szerződésben a tényleges munkát meghaladó sikerdíj kikötése sem tiltott. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság a tényleges munkaóra alapján figyelembe vett teljesítésigazolással alátámasztott díjat a pertárgyérték alapján további bruttó 2.387.111 forint sikerdíjjal látta díjazhatónak, ami a pertárgyérték 1%-ának megfelelő díjazás Áfával növelve.

A II. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perköltség megállapítása során az alperesek részére fizetendő jogi képviseleti munkadíj összegét elsősorban a pertárgyérték alapul vételével, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet helytálló alkalmazásával állapította meg. Vitatta, hogy a perbeli jogvita egyszerű megítélésű lett volna, az bonyolult és szerteágazó volt, melyet tovább nehezített a felperes gyakori és kellően nem kimunkált keresetmódosítása, utóbbi az eljárás végére követhetlenné tette a tényleges igényét. Utalt arra is, hogy a felperes a tárgyalások között közel 50-100 oldalas okiratsomagokat csatolt, amelyek egyrészt a korábbiaknak ellentmondtak, illetőleg a felperes kellően nem azonosította be a vonatkozó iratokat, amely megnehezítette az alperesi jogi képviselők munkáját. A jelen ügyre fordított ügyvédi munkaórák száma kevesebb lehetett volna, amennyiben a felperes perrendszerűen jár el, és áttekinthető, követhető módon terjeszti elő a beadványait.

A Fővárosi Ítéltábla a jogorvoslati eljárás során az elsőfokú bíróság ítéletének per főtárgya tekintetében hozott rendelkezését nem érintette, figyelemmel arra, hogy a határozat e körben - fellebbezés hiányában - a Pp. 228. § (3) bekezdése alapján jogerőre emelkedett.

A felperes fellebbezése az I. rendű alperesnek járó perköltség vonatkozásában nem, a II. rendű alperesnek megítélt perköltség tekintetében részben alapos; az I. rendű alperes csatlakozó fellebbezése megalapozott.

A felperest I. rendű alperes javára perköltségben marasztaló ítéleti rendelkezés felülbírálata során a Fővárosi Ítéltábla elsődlegesen a döntés jogszabályi megfelelőségét vizsgálta és ennek során az alábbiak szerint osztotta az I. rendű alperes csatlakozó fellebbezését.

Helytálló az I. rendű alperes azon csatlakozó fellebbezési előadása, hogy részéről a 2012. május 9-i elsőfokú tárgyaláson - annak berekesztését megelőzően - a jogi képviselőjével kötött megállapodás, valamint teljesítésigazolások becsatolására (32/A/1-6.) került sor, és

ezen alapján kérte pernyertessége esetére perköltsége megállapítását. Utóbbira a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontja lehetőséget ad, az ítélet indokolásából kitűnően azonban az elsőfokú bíróság a kérelem alaptalan mellőzésével, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdésén keresztül alkalmazandó (2) bekezdés a)-b)-c) pontjai alapján határozott a jogi képviseleti munkadíjként felmerült perköltségről, tévesen figyelmen kívül hagyva, hogy ezen jogszabályhely díjmegállapodás hiánya vagy ezen jogszabályi rendelkezés alkalmazására irányuló kérelem esetén irányadó.

Mindezért az I. rendű alperesnek járó ügyvédi munkadíj, mint perköltség tekintetében hozott döntés helytállóan a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésén alapulhat; a Fővárosi Ítéltábla a csatlakozó fellebbezésnek helyt adva az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását e körben ennek megfelelően módosította.

A fentiekből következően a felperes által I. rendű alperes vonatkozásában fellebbezésben kért munkadíjmérséklés alapjául nem a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet általa hivatkozott 3. § (6) bekezdése, hanem a 2. § (2) bekezdése szolgálhat, mely szerint a 2. § (1) bekezdés alapján megállapított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a pertárgy értékével vagy a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel.

Abból, hogy az I. rendű alperes és a jogi képviselője közötti ügyvédi megbízási szerződésben kikötött számításnak megfelelő bruttó 9.413.218 forintos megbízási díj összegét a bruttó 5.289.211 forintos ítéleti marasztalás nem éri el - és a különbözet a csatlakozó fellebbezéssel nem érintett - az következik, hogy az I. rendű alperes nem a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, hanem annál kevesebb díjazáshoz jut, így a Fővárosi Ítéltábla a felperes fellebbezése alapján azt vizsgálta, hogy az általa kért - a fentiekből következően továbbinak minősülő - csökkentésnek helye van-e, indokolt-e az ügyvédi munkadíj 1.000.000 forintra történő leszállítása.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint ezen fellebbezési kérelem nem megalapozott; az I. rendű alperessel szemben támasztott marasztalási igény közel 200.000.000 forintos pertárgyértéket képviselt, a tényállásilag és jogilag egyaránt összetett ügyben másfél évig folyt a per, az I. rendű alperes jogi képviselője a hat elsőfokú - köztük két rendkívül hosszú - tárgyalás mindegyikén aktívan részt vett és három - ebből kettő hosszabb terjedelmű - színvonalas jogi munkát tükröző előkészítő iratot nyújtott be.

Mindezért az I. rendű alperes részére perköltségként megállapított ügyvédi munkadíj összege mind a pertárgy értékével, mind a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányban áll, annak felperes által kért további leszállítása nem indokolt, az e körbeni fellebbezés alaptalan.

Ugyanakkor a II. rendű alperesnek megítélt perköltség vonatkozásában részben, az alábbiak szerint osztotta a Fővárosi Ítéltábla felperes fellebbezését.

A 2012. május 9-i utolsó elsőfokú tárgyalásról felvett jegyzőkönyvből kitűnően a II. rendű alperes pernyertessége esetére ügyvédi munkadíjként felmerült perköltsége megállapítását a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése alapján kérte, így vonatkozásában a

munkadíj mérséklésére a 3. § (6) bekezdésében foglaltak irányadók, mely szerint a munkadíj megállapítása során a munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel.

Utóbbi jogszabályi rendelkezés alkalmazását az ítélet indokolásából kitűnően az elsőfokú bíróság mellőzte, figyelemmel arra, hogy a 184.715.137 forint pertárgyértékhez igazodóan a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdésén keresztül alkalmazandó (2) bekezdés a)-b)-c) pontja alapján számított bruttó 5.139.882 forint ügyvédi munkadíjat állapított meg a II. rendű alperes javára.

Ugyanakkor az elsőfokú eljárás irataiból kitűnően a II. rendű alperes jogi képviselője a hat elsőfokú tárgyalásból négyen volt jelen, melyből csak az egyik volt rendkívül hosszú, és egyetlen, rövid terjedelmű előkészítő iratot szerkesztett, így a közreműködésével arányos díjazás lett volna indokolt; a Fővárosi Ítéltábla a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységhez igazodó munkadíj összegét 1.000.000 forinttal kevesebb, bruttó 4.139.882 forintban látta megállapíthatónak, e körben is figyelembe véve a per időtartamát, a jogvita súlyát és jellegét.

Mindezt a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezését nem érintette, fellebbezett részét a fent kifejtettek szerint a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a II. rendű alperes vonatkozásában részben megváltoztatta, az ítélet csatlakozó fellebbezéssel támadott indokolását módosította, egyebekben az ítéletet helybenhagyta.

Felperes I. rendű alperessel szembeni fellebbezése nem, az I. rendű alperes csatlakozó fellebbezése eredményre vezetett, ezért a Fővárosi Ítéltábla pervesztesként kötelezte a felperest a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint az I. rendű alperes másodfokú perköltsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alkalmazásával megállapított, 107.230 forint + Áfa ügyvédi munkadíjból, valamint 8.000 forint csatlakozó fellebbezési illetékből áll.

A felperes II. rendű alperessel szembeni fellebbezése részben, 1.000.000 forint erejéig vezetett eredményre, ezért az e vonatkozásban felmerült 331.190 forint jogorvoslati illetékből a 20%-os pernyertességéhez igazodóan 66.240 forint megfizetésére, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alkalmazásával megállapított, 20.700 forint + Áfa jogi képviseleti munkadíjra jogosult a II. rendű alperestől, míg utóbbi a 80%-os pernyertességéhez igazodóan ugyanezen jogszabályhely alapján 82.800 forint + Áfa jogi képviseleti munkadíjra jogosult másodfokú perköltséggént.

Felperes a fellebbezésében az I. rendű alperes vonatkozásában 4.289.211 forint, a II. rendű alperes vonatkozásában 4.139.882 forint marasztalást tett vitássá, így a mindösszesen 8.429.093 forint fellebbezett értékhez igazodóan az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése szerint 674.327 forint jogorvoslati illeték megfizetése terhelte, az iratokból kitűnően azonban illetékbélyegben 834.400 forintot rótt le, ezért a Fővárosi Ítéltábla az Itv. 80. § (1) bekezdés f) pontja alapján 160.073 forint vonatkozásában megállapította, hogy ezen különbözeti illeték visszatérítését jogosult kérni az illetékes állami adóhatóságtól.

Budapest, 2013. március 5.

dr. Felker László s.k.,
a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s.k.,
előadó bíró

dr. Senyei György s.k.,
bíró